

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
ISBN 978-966-616-186-7

Крім того, у процесі інтеграції до єдиного європейського простору малий бізнес стикається з низкою інституційних та фінансових бар'єрів, що потребує його цілеспрямованої підтримки з боку держави. Серед основних заходів підтримки державою адаптації малого бізнесу до стандартів ЄС можна виділити: організацію інформаційних заходів про можливості, які надає євроінтеграція; запровадження спрощених механізмів сертифікації та впровадження стандартів; сприяння участі підприємців у програмах міжнародного обміну та навчання та ін.

Таким чином, європейський вектор розвитку відкриває нові можливості для малого бізнесу, стимулює його трансформацію у бік інноваційності, експортної орієнтації та підвищення загальної стійкості до зовнішніх викликів, проте їх реалізація вимагає цілеспрямованої підтримки з боку держави та ініціативності з боку самих підприємців.

Список використаних джерел

1. Onyshchenko S., Maslii O., Ivanyuk V. The impact of the external environment on the economic security of Ukrainian business. *Economics and Region*. 2020. №1 (76). С.22-29. URL : <https://doi.org/10.2991/mdsmes-19.2019.30>

2. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/UK/TXT/?uri=CELEX%3A22014A0529%2801%29>

3. Малий та середній бізнес в Україні: виклики та можливості в умовах євроінтеграції. Аналітична записка. Київ: Центр економічної стратегії, 2023. 18 с.

4. Пугач О. Моделювання загроз системі економічної безпеки національної економіки з позицій їх своєчасного виявлення та передбачення. *Економіка і регіон*. 2015. № 3 (52). С. 103–109.

5. Onyshchenko S., Hlushko A., Maslii O., Chumak O. (2024). Digital transformation of the national economy in the context of information environment development in Ukraine. Chapters of Monographs, in: "Transformations of national economies under conditions of instability", published by the Scientific Route OÜ. Tallinn, Estonia, chapter 6, pages 169–197. DOI: 10.21303/978-9916-9850-6-9.ch6

УДК 330.341.1:004(477):339.922

Чумак О.С., аспірант

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

В умовах глобалізаційних викликів та активного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій цифрова трансформація економіки постає не лише як фактор підвищення конкурентоспроможності національного господарства, але й як необхідна передумова інтеграції України до європейського економічного простору. Цей процес охоплює системні зміни в структурі виробництва, управління, розподілу ресурсів і надання публічних послуг, орієнтовані на впровадження інноваційних цифрових рішень, що відповідають стандартам Європейського Союзу. Євроінтеграційний вектор зумовлює потребу адаптації української економіки до принципів цифрового єдиного ринку ЄС, гармонізації цифрових політик, а також імплементації правових та інституційних механізмів, які сприятимуть формуванню ефективної цифрової інфраструктури.

Цифрова трансформація економіки являє собою глибинне якісне перетворення всіх сфер економічної діяльності під впливом новітніх цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту, великих даних (Big Data), хмарних обчислень, блокчейн-систем, Інтернету речей (IoT) та автоматизованих систем управління [1]. У межах євроінтеграційного курсу України така трансформація має двовекторну спрямованість: внутрішню – як модернізацію національної економіки, та зовнішню – як гармонізацію з європейською цифровою політикою.

Згідно з офіційними даними Державної служби статистики України та результатами аналітичних досліджень, частка ІКТ-сектору у ВВП України має в цілому позитивну тенденцію (рис. 1). Це стало можливим завдяки впровадженню ряду ініціатив, в тому числі програми «Держава в смартфоні», в межах якої реалізовано цифровізацію понад 3 000 адміністративних послуг, що є важливим кроком у розвитку цифрової держави.

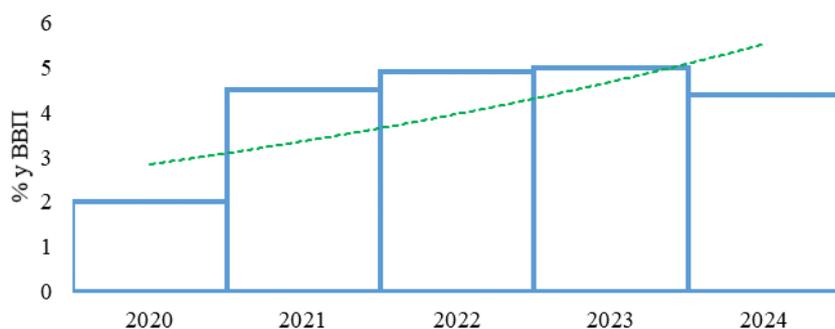

Рис. 1. Динаміка частки цифрової економіки у ВВП України (2020–2024)

Джерело: побудовано автором за [2, 3, 4]

Глобальна стратегія інноваційного розвитку України до 2030 року передбачає утвердження держави як одного з лідерів цифрової трансформації на світовій арені. Стратегічна мета полягає у створенні висококонкурентної, відкритої, інноваційно орієнтованої цифрової економіки, здатної забезпечити сталий економічний ріст та інтеграцію до глобального ринку інтелектуальних технологій [5]. Згідно з візією, Україна має намір: посісти провідні позиції у міжнародних рейтингах цифрового розвитку (зокрема DESI, Networked Readiness Index, Digital Nations), шляхом впровадження передових технологій у всі сфери суспільного життя — від публічного управління до промисловості й освіти; забезпечити стійке зростання ВВП на рівні щонайменше +50% від середньосвітових темпів приросту, що свідчатиме про ефективну конвертацію цифрових інновацій у реальний економічний ефект; досягти щорічної частки інноваційних продуктів у структурі ВВП на рівні 15–20%, що відповідає стандартам провідних інноваційних економік світу (наприклад, Південної Кореї, Швеції) [4].

Реалізація такої амбітної цілі потребує комплексного поєднання національної інноваційної екосистеми, масштабних державних інвестицій у науку та технології, стимулювання технологічного підприємництва, а також розвитку людського капіталу через цифрову освіту та креативні індустрії. Особливої ваги набуває формування сприятливого нормативно-правового поля, яке забезпечить баланс між цифровими свободами, безпекою та економічною ефективністю, та дозволить успішно долати виклики цифровізації [6].

Серед ключових викликів цифрової трансформації в Україні варто виокремити наступні (рис. 2).

Рис. 2. Фактори ризику цифрової трансформації в Україні

Джерело: побудовано автором

Таким чином, успішна цифрова трансформація потребує системного підходу в напрямку формування національної цифрової інфраструктури на основі відкритих стандартів, збільшення інвестиції у STEM-освіту та підвищення цифрової грамотності населення, створення інноваційних кластерів, зокрема за моделлю «triple helix» (бізнес – держава – наука), а також розбудова кіберзахисту та законодавчого забезпечення цифрової стійкості держави.

Список використаних джерел

1. Onyshchenko S., Hlushko A., Maslii O., Chumak O. (2024). Digital transformation of the national economy in the context of information environment development in Ukraine. Chapters of Monographs, in: "Transformations of national economies under conditions of instability", published by the Scientific Route OÜ. Tallinn, Estonia, chapter 6, pages 169–197. DOI: 10.21303/978-9916-9850-6-9.ch6
2. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Частка ІТ у ВВП України становить 4,4% – результати дослідження IT Research Ukraine 2024. URL: <https://www.if.gov.ua/news/chastka-it-u-vvp-ukrainy-stanovyt-44-rezultaty-doslidzhennia-it-research-ukraine-2024>
4. Інвестиційні можливості ІТ-сектору в Україні. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/wp-content/uploads/2024/11/investycijni-mozhlyvosti-it-sektoru-v-ukrayini-1-1.pdf>
5. Стратегія цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text>
6. Onyshchenko S., Yanko A., Hlushko A., Maslii O., & Cherviak A. (2023). Cybersecurity And Improvement Of The Information Security System. *Journal of the Balkan Tribological Association*, 29(5), 818-835.

УДК 336.22:334.722(477)

Шаповалов І.І., аспірант

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ

В умовах повномасштабної збройної агресії проти України трансформація податкової політики набула пріоритетного значення для забезпечення стійкості національної економіки та підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва (МСП). Саме МСП виступають ключовими елементами економічної системи, генеруючи робочі місця, сприяючи регіональному розвитку та забезпечуючи гнучкість економіки в умовах турбулентності [1]. Війна суттєво ускладнила функціонування підприємницького сектору: зруйнована інфраструктура, порушені логістичні ланцюги, втрата ринків збуту, загроза фізичному знищенню активів та персоналу – ці та інші чинники зумовили необхідність перегляду фіскальних підходів. Держава змушена оперативно адаптувати податкову політику, балансуючи між потребою мобілізації ресурсів на оборону та необхідністю створення сприятливого середовища для виживання і розвитку МСП.

У період повномасштабної війни Україна зазнала безпрецедентних економічних втрат, що поставили під загрозу функціонування підприємницького сектору, зокрема суб'єктів МСП. За даними Програми розвитку ООН, майже 60% МСП постраждали від бойових дій, з них понад 20% зазнали фізичних руйнувань, а близько 40% тимчасово зупинили діяльність у перші місяці війни. Однак уже до кінця 2023 року понад 90% підприємств відновили діяльність, що свідчить про високу адаптивність МСП в умовах кризових викликів [2].